

12/2019. (V.23.) sz. TVB határozat

A Pest Megyei Területi Választási Bizottság a **dr. Cz. Cs. A. által T. Mészáros András, Érd polgármestere kampánytevékenysége ellen benyújtott kifogást** megvizsgálva, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban Ve.) 151. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében a **220. § alapján a kifogásnak nem ad helyt, azt elutasítja.**

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet fellebbezést nyújthat be. A fellebbezést személyesen, levélben, telefaxon vagy elektronikus levélben a Nemzeti Választási Bizottsághoz címezve, a Pest Megyei Területi Választási Bizottságnál lehet benyújtani (1052 Budapest, Városház u. 7., 1364 Budapest, Pf.: 112., Fax: (06 1) 233-6890, valasztas@pestmegye.hu). A fellebbezést úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb **2019. május 26-án 16.00 óráig** megérkezzen.

I n d o k o l á s

dr. Cz. Cs. A. (Kifogástevő) 2019. május 23-án 10.38 órakor T. Mészáros András, Érd Megyei Jogú Város polgármestere ellen nyújtott be kifogást amiatt, hogy 2019. május 20. napon egy érdi választópolgárnak polgármesterként kampánylevelet küldött, amit az érdi választópolgár 2019. május 21. napon vett át, amiben a Fidesz-KDNP jelöltjeinek támogatására buzdított az Európai Parlament tagjainak 2019. május 26. napjára kitűzött választása vonatkozásában, valamint amiatt, hogy T. Mészáros András, Érd Megyei Jogú Város polgármestere az érintett hozzájárulása hiányában 2019. május 20. napon jogosulatlan adatkezelést végzett azzal, hogy kezelte és felhasználta az érintett választópolgár személyes adatát (nevét, címét, életkorát).

Kifogástevő álláspontja szerint T. Mészáros András polgármesteri kampánytevékenysége sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjában foglalt esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveit.

Kérte a jogszabálysértés megállapítását, valamint T. Mészáros András, Érd Megyei Jogú Város polgármestere eltiltását a további jogszabálysértéstől.

Bizonyítékként előadta, hogy G.B. érdi választópolgár 2019. május 21. napon vette ki a postaládájából T. Mészáros András, Érd Megyei Jogú Város polgármestere által aláírt, címére kézbesített, Érd megyei jogú város lógójával nyomott borítékon és levélpapíron az alábbi tartalmú levelet, ami a városnak 152 forintjába került. Erről az állampolgár nyilatkozatát csatolta.

A levélből az derül ki, hogy T. Mészáros Andrásnak Érd Megyei Jogú Város polgármestereként adatbázisa van az érdi első választókról.

A tényállás körében hivatkozik arra, hogy a 444.hu nevű internetes sajtótermék is írt az esetről 2019. május 22. napon. A cikk az alábbi linken érhető el:

<https://444.hu/2019/05/22/erd-polgarmestere-levelet-irt-az-első-szavazoknak-ikszeljenek-a-fideszre>
Mivel a levél és a boríték Érd város logójával van ellátva, és a levelet érdi polgármesterként írta alá az elkövető, így kizárt, hogy magánszemélyként, a saját költségére gyártotta volna le a levelet és a borítékot, valamint adta postára ezzel díjat fizetve a Postának T. Mészáros András. Előbbi tényekből arra a tényre lehet okszerűen következtetni, hogy Érd Megyei Jogú Város költségvetéséből került a kampánylevél és annak postázása finanszírozásra, ami szintén súlyos mértékben sérti a rendeltetésszerű jogalkalmazás alapelvét, és a hűtlen kezelés bűncselekmény elkövetésének gyanúját is.

Az önkormányzatok választási eljárás során tanúsítandó, semleges álláspontjával kapcsolatos elvárás tekintetében hivatkozik a Kúria Kvk.IV.37.359/2014/2. sorszámú, a Kvk.IV.37.359/2014/2. sorszámú és a Kvk.IV.37.360/2014/2. sorszámú végzéseire is, valamint az Alkotmánybíróság 3154/2018. (V. 11.) AB határozatára.

A Ve. 153. § alapján a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét a listát állító jelölő szervezet kérésére a Nemzeti Választási Iroda meghatározott ellenérték fejében átadja a jelölő szervezetnek. A jelölő szervezet az így megkapott adatokat jogosult kezelni, felhasználni azonban csak és kizárólag közvetlen politikai kampány céljára. A Ve. 155. § alapján ezen adatszolgáltatás adatai harmadik személynek történő átadása tilos.

T. Mészáros András, Érd Megyei Jogú Város polgármestere nem jelölő szervezet, de nem is jelölt. Tény, hogy közvetlen politikai kampánycélból levelet küldött az érintett választópolgárnak. Az is tény, hogy

levele tartalmából az derül ki, hogy tudta, hogy levelét egy elsőválasztónak küldi meg, ez volt a volt megszólítás egyik apropója. Önmagában kérdéseket vet fel, hogyan fért hozzá az érintett választópolgár személyes adataihoz, azonban az érintett életkorát is tudnia kellett, így jogsértő eljárásra további személyes adatokat érint.

A Pest Megyei Területi Választási Bizottság (TVB) a rendelkezésére álló iratokat áttekintve az alábbi jogszabályi rendelkezésekre tekintettel alakította ki álláspontját.

2. § (1) A választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

- a) a választás tisztaságának megóvása,
- b) önkéntes részvétel a választási eljárásban,
- c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,
- d) a fogyatékkal élő választópolgárok joggyakorlásának elősegítése,
- e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás,
- f) a választási eljárás nyilvánossága.

140. § Kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen a

- a) plakát,
- b) jelölő szervezet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés,
- c) politikai reklám és politikai hirdetés,
- d) választási gyűlés.

141. § Kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

208. § Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

209. § (1) A kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz.

212. § (1) A kifogást írásban - személyesen, levélben, telefaxon vagy elektronikus levélben eljuttatva - lehet benyújtani.

(2) A kifogásnak tartalmaznia kell

- a) a jogszabálysértés megjelölését,
- b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
- c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét,
- d) a kifogás benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló hatósági igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

(3) A kifogás tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

215. § A kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha

- a) nem a 208. § szerinti jogosult nyújtotta be,
- b) elkésett,
- c) nem tartalmazza a 212. § (2) bekezdésében foglaltakat vagy
- d) annak elbírálása nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem.

218. § (1) A választási bizottság a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján dönt.

(2) Ha a választási bizottság a kifogásnak helyt ad

- a) megállapítja a jogszabálysértés tényét,
- b) a jogsértőt eltiltja a további jogszabálysértéstől,
- c) a választási eljárást vagy annak a jogorvoslattal érintett részét megsemmisíti és megismételteti,

d) a választási kampány szabályainak megsértése, illetve a 124. § (2) bekezdésében és a 155. §-ban foglalt kötelezettség megszegése esetén bírságot is kiszabhat.

220. § Ha a választási bizottság a kifogásnak nem ad helyt, azt elutasítja.

A Pest Megyei Területi Választási Bizottság megállapította, hogy a Kifogástevő a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, ezért a kifogás benyújtására jogosult.

A kifogás határidőben való benyújtásának vizsgálata körében a TVB megállapította, hogy a kifogásolt levél – a postabélyegző szerint – 2019. május 20-án került feladásra. Kifogástevő által benyújtott bizonyíték alapján a választópolgár 2019. május 21-én vette át a levelet, így a 2019. május 23-i 10.38 órai benyújtás esetében is határidőn belülinek tekintendő.

A TVB az ügy megítélése során figyelembe vette az Alkotmánybíróság azonos tényállás alapján született 3154/2018. (V. 11.) AB határozatát, mely a következőképpen fejt ki a polgármester hasonló megnyilvánulása kapcsán az álláspontját:

„Egy polgármester tevékenysége vagy megnyilvánulása kizárólag abban az esetben tudható be a helyi önkormányzat tevékenységének vagy megnyilvánulásának, ha a polgármester ilyen minőségében járt el. Egy pártpolitikus polgármester esetében előfordulhatnak ugyanakkor olyan élethelyzetek, amikor nem mint polgármester, hanem mint pártpolitikus jelenik meg. Így például, ha a polgármester egyben a pártjának országos vagy helyi szóvivőjeként is tevékenykedik, akkor ilyen minőségében való szereplése értelemszerűen nem lesz betudható az általa vezetett képviselő-testület, vagy épp az önkormányzat véleményének. Ehhez hasonlóan a pártpolitikától független polgármester sem jár el minden élethelyzetben polgármesterként, és így az ő véleménynyilvánítása sem lesz mindenkor az önkormányzat véleményének nyilvánítható. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a polgármesternek minden olyan szerepvállalása vagy véleménynyilvánítása során, amely nem polgármesteri tisztségéhez, hanem pártpolitikai vagy épp magánéleti oldalához tartozik, tartózkodnia kell annak látszatától, hogy aktuális megnyilvánulása polgármesteri tisztségéhez kötődik. A többes szerepvállalás esetében a határok meghúzása természetesen csak több szempont együttes mérlegelése alapján lehetséges”

„Mindezek alapján az Alkotmánybíróság jelen ügy vonatkozásában megállapította, hogy a Kúria támadott végzése, az indítványozó által a választópolgároknak küldött levél formai és egyes tartalmi elemei alapján alaptörvény-sértően ítélte meg, mivel figyelmen kívül hagyta az Alaptörvény IX. cikkében deklarált szabad véleménynyilvánításhoz való jog minél szélesebb körű érvényesülését, és az elé tárt ügyet pusztán a Ve. alapelveiből levezetve döntötte el. Ezáltal az is megállapítható, hogy a Kúria a fentiekben rögzített szempontokat, a határok kijelölése során nem megfelelően értékelte. Ilyen ügyek esetében ugyanis a jogalkalmazónak alapos mérlegelés alapján arról kell döntenie, hogy a választópolgárok szemében, a pártpolitikusként (vagy bizonyos esetekben magánszemélyként) is megjelenő polgármester az önkormányzat nevében járt-e el, vagy csupán politikai vagy magán véleményét fejtette ki. Ezt pedig nem lehet pusztán az alapján megítélni, hogy feltüntette-e a polgármester (vagy épp más hasonló esetekben az önkormányzati vagy országgyűlési képviselő) ezen tisztségét vagy sem. Az olyan kampányidőszakokban ugyanis, ahol a megnyilvánuló tisztségviselő (jelen esetben a polgármester) nem saját újráválasztásáért kardoskodik, hanem valamely, az adott választáson induló jelölt mellett foglal állást, csak több szempont együttes mérlegelése alapján lehet arra a következtetésre jutni, hogy a tisztségviselő megnyilvánulása sérti a Ve. alapelveit, és így korlátozható az ő véleménynyilvánítási szabadsága. Ezen szempontok pedig esetről–esetre változhatnak. Ennek ellenére mégsem lenne elvárható a polgármestertől, hogy tisztségét és saját tapasztalatait eltitkolja a választópolgárok előtt, hiszen ők e nélkül is tisztában lennének az ő polgármesteri tisztségével (ahogyan ez valamennyi helyi választott tisztségviselő esetében megállapítható lenne). Így a jogalkalmazónak mindenkor az eset összes körülménye alapján kell megítélnie (jelen esetben) a polgármester kijelentéseit, és nem dönthet csupán az alapján, hogy ő magát polgármesterként tüntette-e fel a választópolgárok előtt. „

A TVB álláspontja szerint T. Mészáros András a kifogással támadott levelet nem, mint a közhatalmat gyakorló polgármester küldte ki az érintetteknek, annak ellenére, hogy a tisztségét feltüntette az aláírása alatt. A hivatkozott AB határozat éppen azt mondja ki, hogy a kampányban a polgármester is megilleti a véleménynyilvánítás alkotmányban foglalt szabadsága, az a Ve. szabályai szerint nem korlátozható.

TVB megállapította, hogy a közpénz jogellenes felhasználását a kifogástevő nem bizonyította, azt csupán feltételezte, ugyanakkor T. Mészáros András interneten fellelhető nyilatkozatában rögzítette, hogy közpénzt nem használt fel a levél kiküldése során. Ezért a TVB nem tartotta szükségesnek feljelentés megtételét.

Kifogástevő által felvetett jogosulatlan adatkezelés tekintetében a TVB megállapította, hogy a Ve. 153. § alapján a jelölő szervezet – melynek a polgármester is tagja - hozzájuthatott a választópolgárok életkor és lakcím szerinti adataihoz. Ezen adatok polgármester általi felhasználásának jogosulatlan voltára vonatkozó bizonyítékot Kifogástevő nem terjesztett elő, a TVB-t szólította fel, hogy arról nyilatkoztassa az érintettet. A Ve. 218. § (1) bekezdése alapján a választási bizottság a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján dönt, - egyes speciális média jogorvoslatokat kivéve – bizonyítékok beszerzése nem a feladata, azokat a beadványozónak kell benyújtania. Megjegyzi a TVB, hogy a személyes adatok kezeléséről az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezik, mely részletesen szabályozza az adatkezelést és annak megsértésének vizsgálatára jogosult szervet is. A TVB a Ve. és a választásra irányadó jogszabályok megsértése tekintetében jogosult eljárni, ezért a jogosulatlan adatkezelés tekintetében jogszabálysértést nem állapíthat meg.

A fentiek alapján a TVB a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

K.m.f.

dr. Nemeskéri Balázs s.k.
elnökhelyettes